

Uzależnienie od alkoholu jako wynik deficytu w zakresie relacji przywiązania

Alcohol addiction as a result of deficits in attachment relationships

Ewa Wyrzykowska

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
Instytut Psychologii, Katedra Psychologii Klinicznej

Abstract – This article suggests a theoretical framework of alcohol addiction from the perspective of attachment theory and a review of research in this area. Based on the theory of attachment, being dependent on a psychoactive substance is conceptualized as a substitute for attachment to other people. More specifically, it is assumed, that an unsatisfactory attachment to a loved one in an early childhood favours dependency on psychoactive substances.

Key words: alcoholism, attachment, psychodynamic theory, self

Streszczenie – Artykuł przedstawia koncepcję rozumienia uzależnienia od alkoholu z perspektywy teorii przywiązania oraz przegląd badań w tym zakresie. W oparciu o teorię przywiązania zależność od substancji psychoaktywnej traktuje się jako substytut zależności od drugiego człowieka. Zakłada się, iż zależność od człowieka była od dzieciństwa niesatysfakcjonująca, co spowodowało wytworzenie przywiązania do substancji psychoaktywnej.

Słowa kluczowe: uzależnienie od alkoholu, przywiązanie, teoria psychodynamiczna, self

WPROWADZENIE

Celem artykułu jest przedstawienie koncepcji rozumienia uzależnienia od alkoholu w oparciu o teorię przywiązania i teorie psychodynamiczne. Mimo dużej ilości badań, dotyczących problematyki uzależnień, realizowanych w Polsce i na świecie, rzadko podejmuje się, tak teoretycznie, jak i empirycznie, dyskusję o uzależnieniu jako zaburzeniu więzi. Głównym założeniem tej perspektywy jest traktowanie zależności od substancji psychoaktywnej jako substytutu zależności od drugiego człowieka, gdyż zależność od człowieka była od czasów dzieciństwa – mówiąc ogólnie – niesatysfakcjonująca (1, 2, 3, 4). Na gruncie teorii przywiązania i psychodynamicznych zakłada się, iż historia relacji przywiązaniowych w dzieciństwie znacząco wpływa nie tylko na jakość związków interpersonalnych w przyszłości, ale także na rozwój poczucia tożsamości i kształtowanie się osobowości, funkcjonowanie emocjonalne oraz występowanie lub nie, objawów psychopatologicznych (por. m.in. 5, 6).